Alsó-Lendva, 1902. Hetedik évfolyam 22. szám. Vasárnap, junius 1.

ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára
Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 „
Negyed évre . . . . . 2 „
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő, laptulajdonos és kiadó:
BALKÁNYI ERNŐ.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fő-utcza.
Hirdetések díjszabás szerint.
Kéziratok nem adatnak vissza.

A hadsereg.

Rengeteg költséggel tartjuk fel a hadsereg* intézményét s bizony még a legljajlisabb adófizető sem mondhatja, hogy valami nagy örömünk telik benne. A hadsereg állam az államban, más szellem lengi át és más törvényekkel kormányozzák. Mig egyfelől a katonának, mint egyénnek politikai jogai nincsenek, addig másfelől a törvény olyan előnyöket biztosít neki a polgár felett, melyek nemcsak, hogy felérnek a politikai jogok nélkülözésével, de határozottan előnyösebb helyzetet teremtenek a katonatiszt javára, a polgár hátrányára.

Csodálatos! Nézzük Franczaországot, Németországot, Angliát s a többi kulturallamokat s látni fogjuk, hogy azok a népek daczára annak, hogy nem kisebb súlylyal nehezedik rájuk a hadsereg költsége, lelkesedik a katonaságáért, a nemzet hősiességét, dicsőségét, reménységét látják benne. A népnek odakünn megvannak a maga népszerű tábornokai, akiket ugy megbecsül, hogy egy politikust sem jobban. Mig nálunk nemcsak, hogy nincsenek népszerű tábornokok, de őszintén szólván, a hadsereg egyáltalában nem népszerű.

Téved az, aki azt hiszi, hogy ez a sajnos körülmény tisztán csak politikai okokra vezethető vissza. A közönség manapság már nem rágódik közjogi gravámeneken, sokkal inkább érdeklődik a közgazdasági közérdek iránt. Hanem igenis a hadsereg szelleme az ő külön társadalmi és korporális törvényei képezik a válaszfalat hadsereg és a nép szíve között, a katonaság elszigeteltsége, a katonatiszti karnak a polgárságától merőben eltérő életnézete okozza azt, hogy nem tudunk egymás mellett felmelegedni. Az ujságokban, a zöld és fehér asztalnál mindig bizonyos sajátos idegenszerüségnek hangja az, melylyel ami közös hadseregünkről tárgyalnak, mert ha vérünkből való vér is az osztrak-magyar katona, nem ami lelkünkből lelkedzett lélek.

És ez a legfőbb oka annak, hogy olyan kevés magyar fiu lép a katonatiszti pályára. A szülői házban, az iskolában s az életben egész más szellemet oltanak be a serdülő ifju lelkébe, mint amilyen az, amely katonáéknál uralkodik s nem csoda, ha nem tud vele megbarátkozni.

Mikor fognak végre az intéző körök rájönni arra az igazságra, hogy ez az állapot, mely nem egyéb, mint állandó feszült viszony a hadsereg és a polgárság között, nagy hátrányára van mind a két félnek s válságos háborus idő esetén országos katasztrófa elé vezethet? Mikor fogják reformálni a szellemét annak a hadseregnek, melyet állami létünk tundamentumának tekintenek? Mikor lesz nálunk a hadsereg népszerű éppen ugy mint a külföldön?

E kérdésekre bizony nem kapunk megnyugtató választ a katonaság részéről. A czopf, amely a mult század eleje óta kormányozza jól — rosszul a hadsereget, szivós és erős, valami nagy reformátornak kell jönnie, aki kiirtsa.

Szivben és lélekben egynek kell lennie a népnek hadseregével s ehelyett hűvös elszigeteltségben élnek közöttünk a hadfiak s van nem egy város Magyarországon, ahol a polgárság és a tisztikar egyáltalában nem érintkeznek társadalmilag.

Ha elgondoljuk, hogy közadóink oroszlánrészét a hadsereg nyeli el, hogy az utolsó vánkosunkat is elviszi a végrehajtó, hogy kiszoritsa belőlünk az adót, melyből a hadsereget olyan urasan eltartjuk, bizony nagyon keserüen esik az a tudat, hogy ezt a nagy áldozatot egy olyan intézményért hozzuk, amely rokonszenvünket kiérdemelni nem tudja.

Azok, akik a hadsereg sorsát intézik, ugylátszik nem reflektálnak erre a rokonszenvre s nem tartják szükségesnek azt, hogy a katonaság és polgárság közti viszony bensővé és meleggé legyen. Sőt inkább az az elv vezérli őket, hogy a távolság a polgárság és hadsereg közt mindig megmaradjon s inkább nagyobb legyen, mint kisebb.

A külföld példái, ahol a nép istenitisztelet a maga népszerű hadseregét, nem hatnak rájuk, rájuk nézve előnyösebb, ha minden a régiben marad.

S a polgárság fokozódó keserüséggel türi, mint aknázza ki anyagi erejét az állam az államban.

TÁRCZA.

Ha nem leszek.

Ha nem leszek, s beszélni fogtok rólam
Fiuk, leányok, kik ismertetek;
Könny ne csurduljon, bus szó ne fakadjon,
Vidáman, nyájasan esevegjetek.
Hiszen tudjátok, vig fiu valék én,
Arczomra nem szállott sötet boru,
Sokat mulattam, meg többet kaczagtam,
Csak a szivem volt kissé szomoru.

Csak a szivem. Értéktelen portéka,
Valakinek nem kellett a szivem.
S a szivem elbujt mélyen, ó be mélyen!
Nem jött elő azóta sohasem
Ah! jöttek nők! Mámorba fult a bánat,
A csókjuk tüz, szerelmük szinarany.
Verem vulkán lett, a lelkem sziverány,
De szivem egyszer sem lett nyugtalan.

S az ilyen kriptalelkü embereknel
Nem ritka az a különös eset,
Hogy minden értelmes, való ok nélkül
Egy szép napon ugy csömörlenek:
És kérdezik szeliden önmaguktól:
Mi dolgod itt, hát nem volt vól meg eleg?
Miért akarnád hát végigböjtölni
Az élet hét sovány esztendejét?

S akik ilyet kérdeznek önmaguktól,
Azok kurtán szóktak felelni rá
S álmodozni mennek, esendes, tiszta álmot
A hüs, közömbös, öreg föld alá.
Fejfájuk elvesz, a sirjuk besüpped,
Nő rajta fü, gaz és egyéb virag. . .
Madár is téved néha rá, dalolni,
Hogy milyen szép is vagy te szép világ.

DALNOK.

De profundis.

Ne haragudj, ha bántalak;
A szenvedely, mely bennem ég,
Egetostromló, vakmerő,
Világromboló gyöngeség!

Ne haragudj, ha vérezön
Ajkamra tör a szó vadul,
Imádság az, mely bus szivem
Izzó parázsán langra gyul!

Legy te a jó, a tiszta, szent,
Ki a bünösnek megbocsat;
S kinek a megtert boldogan
Csókolja lába nyomodkat. . . .

PAKOTS JÓZSEF.

A fogalmazó ur.

Az „Alsó-Lendvai Hiradó" eredeti tárczája

Valahogy összekerültek ketten. A meltóságos kisasszony karcsu aranytolla sikkos mozdulattal nyujtotta kezet a fogalmazó ur rokkant aczélpennájának, aki merev, hivatalos tartással hajtotta meg magát.

— Mind véletlen szerencse — mondotta kissé érdes, rekedt hangon.

Aranytoll kisasszony ábrándosan nézett körül. Költöi teremtés volt, az aranytollak arra vannak predesztinálva. De meg különben is azzá kellene lenniök a környezetben, amelyben élnek. Liliomlevelhez hasonló, édes leányujjak siklanak rajtuk keresztül fehér leányszoba sejtelmes légköre czirógatja őket, s a csipkefüggönyös ablakban trillázó szerelmes kanári madár ringatja el. Nem ugy a szegény Aczélpenna. Óvó a munka, az örökös küzdés. Naphosszant, sokszor még éjszaka is futnia kell a papirosor, a betük is gyászolják, a mint hosszu, fekete sorokban maradnak utána. Ha meg panaszkodik s nyikorog kerervében, csak annál rosszabb sors vár reá, — eldobják.

No de én mégis kivétel vagyok mondá az aczélpenna. Az én uram nem olyan, mint a többi, bár ismernétek őt a kisasszonyaitokkal együtt ugy, a hogy én ismerem. Tizedik éve szolgálom hűségel, becsülettel s jóformán egyek vagyunk. Én tudom minden gondolatát, a szive utolsó rejtekébe zárt titkát is. Együtt örülök, együtt busulok vele. Én szoktam vigasztalni, ha olykor elcsügged, mert a nagy emberek is kétségbeesnek néha. Igen, nagy ember az én uram, ha most még nem is egészen, de én tudom meanyit növekedett s még mi lesz belőle. Mikor együtt jöttünk el a kis székely faluból tiz évvel ezelőtt, — nem volt egyebe, mint

HIREK.

— **Berendelés.** A m. kir. igazságügyminiszter Henez Ferencz tapolczai kir. itélötáblához tanács jegyzöül rendelte be.

— **Bucsu.** Elfoglatságom miatt nem bucsuzhattam el személyesen ismerőseimtől, addig is, mig ezt megtehettem, fogadják szivélyes üdvözletemet. Schwarcz Rezső, jár. kir. állatorvos.

— **Elöleg a megyei tisztviselöknek.** Széll Kálmán miniszterelnök az egységes megyei ügyviteli szabalyzatba belevétette azt a rendelkezést, hogy indokolt kérelemre minden megyei tisztviselő két havi fizetésenek megfelelő törlesztéses előleget kaphat; de, ha fizetése levan foglalva, az előleg csakis a tartozás törlesztesére forditható. miniszterelnök ezzel az intézkedéssel azt akarja elérni, hogy a tisztviselők ne legyenek kénytelenek adósságot csinálni. Mi azonban azt hisszük, hogy ez a mód gyönge orvosság a betegség gyógyitására. Sokkal biztosabban elérné emberséges czélját a kormány, ha tisztességesebb fizetést adna a köztisztviselőknek.

— **Vér a politikában.** A magyar ember egy kis háboru nélkül nem igen birja ki alkotmányos jogainak gyakorlását a képviselő választások alatt. Különösen Zalában élenkek a választások, mert a néppárt kellő előkészülettel indul a harczba és jó korán megkezdi a magyar vér pezsditését. A zalai kerületek közül Lepsényi örökeért a letenyei mandátumért, ez idén Szüllő Géza harczolt legerősebben, legtöbb tüzzel. — A néppárti választókat a muraközi hecz-káplánok, akik a zágrábi érsek fennhatósága alatt állanak, nem politikai szempontokból izgatták, de kizárólagosan egyházi szolgálatot végeztek ezzel és ami benne politika, az egyenesen magyar ellenes, mert tudvalevő dolog, hogy Poszilovics érsek sohasem volt barátja Magyarországnak. Zalamegyében pedig a muraközi kerületek választásait a zágrábi érseki palotából dirigalják. Az idei választás alatt a letenyei kerülethez tartozó Sormás községben nem egy véres verekedés folyt le a néppárti a függetlenségi választók között. A sormási függetlenségi polgárok vezetője Kovács (Náci) István volt és a fia Kovács (Náci) János. És mikor Szüllő Géza megjelent a faluban, a néppárti választók közül többen elhatározták, hogy minden áron meg fogják akadályozni, hogy a két Kovács megjelenhessen a programmbeszédnél. Körülállták a házukat, azzal a szándékkal, hogy őket onnan nem fogjak kibocsájtani és mikor Kele József utját állta Kovácsnak, ezek közül az egyik baltával mellbe vágta Kelét. Ezt az ügyet mult év deczember 13-án tárgyalta a nagykanizsai kir. törvényszék. Kovács Istvánt, mint tettest, másfél évi börtönre itélték el sulyos testi sértés büntetteért, a fiát: Kovács Jánost, hat hónapi börtönre, mint a verekedésben részest. Fried Ödön dr. védőügyvéd az elsőrendü vádlott itélete ellen felebbezést jelentett be. — Időközben Kovács István fia bevallotta, hogy Kelét nem az apja, hanem ő vágta meg a baltával. Igy került ez az ügy a pécsi tábla felebbviteli tanácsa elé, ahol Fried Ödön dr. nagykanizsai ügyvéd hatásos védőbeszédje utján az elsőrendü vádlottat, Kovács Istvánt a vád és annak következményei alól felmentették. A másodrendü vádlott itélete változatlan maradt.

— **Hamis pénz.** Mind sürübben hallatszik a panasz, hogy sok hamis forintos es koronás van forgalomban. Ismételten figyelmeztetjük a közönséget, vigyázzon a kezébe kerülő pénzre, nehogy megkárosuljon s azon kivül még a hatósághoz s birósághoz legyen kénytelen kihallgatasra menni.

— **A szökevények.** A dolog rendszerint ugy kezdődik, hogy két szempár összevillan, a szivekből kicsap a láng, az erekben zakatolva ficzánkol a vér és aztán következik az ölelés, a csók. Igy esett meg ez Fehér András bognárlegény és Krémes István uradalmi bognár fiatal és szép felesége között, Tót-Szent-Mártonban. Csakhogy a szerelmesek ez esetben csupán epekedtek egymásért, de az ölelésig, a csókig nem juthattak el, mert Krémer István vad tüzben forgó szemekkel ügyelt egyre az ő asszonyára. A szerelmesek nem állhatták sokáig ezt a helyzetet, végre is abban állapodtak meg, hogy megszöknek. Egyenesen Pécsre mentek és ott mint férj és feleség éltek immár két hónap óta. — Most azonban a szökevények boldogságát megzavarta a szigoru igazságszolgáltatás. A hitvesi hüségről megfeledkezett asszony ugyanis szökésekor ellopott férjétől 80 forint készpénzt és mi egymás aprólékos holmit. Ez okozta vesztét, mert a férj megszökött feleségét, mint közönséges tolvajt jelentette fel a biróságnál. Krémer Istvánnét letartóztatták és elszállitották Tót-Szent-Mártonba.

— **A kis Rózsa Sándor.** Rózsa Sándor 11 éves zala-egerszegi fiu sokat hallott névrokonáról a hires rablóvezérről mesélni. Gyermekes képzelődése felidézte azokba a regénybe illő időket, a mikor a névrokon lobogó ujju ingben és hatszél gatyában délczeg paripán ülve járta be a Dunántult: rettegésben tartva minden rendü és rangu embert. Sokat gondolkodott azon, nem-e volna jó neki is szegénylegénye felcsapni.— Megpróbálta iskola társait a szökésre beszélni, de ezek nem álltak ra, elment tehát egymaga s elkóborolt a vidéken, de csak gyalogosan, mert persze paripa nem találkozott. Végül megunhatta a dicsőséget mert betek mulva rongyosan, kiéhezve haza került. Ez 2 évvel ezelőtt volt. A napokban megint megszállta a vándorlás dühe s ismét elkóborolt. Szülői keresik.

— **Furfangos asszony.** Egy nagykapornaki asszony egyet-mást vásárolt a minapi vásáron és betette egyik itteni boltba annyi időre, mig kocsijával majd előall s azon a holmikat elszállitja. Egy másik asszony ezt figyelemmel kisérte és alig hogy amaz eltávozott, beallitott a boltba és kérte a holmikat, miket állitása szerint az előbb ott hagyott. A kereskedő mi roszat sem gyanitva, készséggel kiadta a kosarat tartalmával együtt. A mint az asszony kilépett a boltból, szembe jön vele a másik, az, aki a szóban forgó tárgyakat az üzletbe tette. Megismerte kosarát és benne a holmikat. Kérdőre vonta a csalót, mire ez ledobta a kosarat és ugy elszaladt, hogy többé ráakadni sem lehetett

— **Uj találmány** — Vendéglősöknek különösen fontos sörkimérőkészüléket talált fel. Stiller József jégszekrényqyáros (Budapest, Nagydiófa utcza 22.) E szab. sörkimerőkészülék (hütött levegőnyomással) az előbiekkel szemben fele jeget takarit meg, a mi különösen a mostani jéghiánynál rendkivül előnyös. E megbizható czég egyébb készitményei is; mint fagylalt, bormérési berendezései, csapjai, fürdőkadai stb. mind tartósak es a mellett olcsóbbak. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

— **A „Vendéglösök Lapja“**, mely mint országszerte elterjedt, legrégibb szaklap, XVIII. év óta áll fenn Ihasz György szerkesztése alatt, legujabb tartalomdus számával ismét bebizonyitja életrevalóságat. Mikent a multban sikeresen küzdött a vendéglős ipar magyarosodása és anyagi előrehaladása érdekében, ugy a jelenben is ujult erövel halad kitüzött czélja felé, melylyel ugy a vendéglősöknek, mint a nemzetnek tesz hasznos szolgalatot. Előfizetési ará negyedévre 3 korona Nagy elterjedtsége folytán biztos eredménynyel járnak a hirdetései. Május 20-i száma a következő szenzáczios tartalommal jelent meg: Láng Lajos. (Vezérczikk) — A herczegi vérből származó báró Wallburg Ernő főpinczér eredeti levele a szerkesztőhöz. (Arczkeppel) — Solymosi Elek, a Népszinház tagja érdekes megnyilatkozása a Wallburg-ügyben. — Dr. Benedek János orsz képviselő beszéde a vendeglős-ipar érdekében és ugyancsak dr. Benedek levele a szerkesztőhöz, melyben nagyobb akczió meginditását helyezi kilátásba. — Hirek. Stb. stb. — Mutatványszámot bárkinek készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest. VII. Akáczfa utcza 7. sz.

— **Vizböl kivetett hulla.** A Mura folyó mellett Langer bányavári földbirtokos birtokán május 28-án egy hullára akadt Langer egyik bérese. A hullában a három héttel ezelőtt eltünt Bekő József alsó lendvalakosi gazdára ismertek. A vizsgálat a halál okaul öngyilkosságot állapitott meg. Az életuntat 29-én már el is temették.

— **Jégverés elleni biztositás.** Hogy hányszor teszi tönkre a gazda legszebb reménységeit egy egy hirteten lezuduló jégeső, azt sajnos, mindnyajan tapasztalatból tudhatjuk.

E csapás ellen biztositással igyekszünk védekezni, mivel ez az egyedüli mód arra nézve, hogy karunk, ha mindjart teljesen nem is, de legalább nagyobbreszt megterüljön.

Baj azonban, hogy gazdáink igen nagy része sem a biztositás megkötése, sem a kár felbecsülése körül nem bir kellő jártassággal, minél fogva a biztositáshoz szükséges ivek betöltését az ügynök

---

egy kopott kabátja, a kabátja zsebében én magam s a szivében egy csomó bánat. A kabátot az apjától örökölte, én értem az utolsó krajczárját adta, a sok bánat, keserüség a szegény özvegy édes anyja miat szorongatta a szivét. Hogy ugyan mi lesz már abból, ha ő is ott hagyja.

Hanem aztán csak ölte valahogy a bánatot a munka, mert ez a kettő nagy ellensége egymásnak. A munka meg pénzt hozott a bánat helyébe. Ha akármennyire rosszat is beszelnek a pénzről, de én csak azt mondom: ki hogy tudja forgatni Egy öreg tintatartó beszélte nekem, hogy mikor emberek kitalálták a pénzt, a földből két szellem támadt elő. Egyik volt a jó, másik a rossz szellem. A jó szellemé lett a pénz egyik oldala, a rosszé a másik. Most aztán a szerencsétől függött, ki hagyta felül a jó és alul a rossz szellemet. Az én uramnak jó szerencséje volt, ugy lehet az özvegy édes anyja imádkozta rá. Áldás volt az utolsó krajczárján, hogy szinte kettő lett az egyből, mert alig esztendőre megirhattuk a szegény özvegy asszonynak: no édes anyám, most már visszaválthatja a rozmaringot, kis házat vehet és ünneplő szép ruhát vehet magára, ha templomba megy.

Hanem azért ő maga az apjától örökölt kopott kabátjában járt még mindig. Talán azért nézték le ugy a nagyuri kisasszonyok. Mert életében csak abban hibázott az én jó uram, hogy egy olyan fajta kisasszonyba szeretett bele. Még előlem is rejtegette egy darabig, hanem aztán csak rájöttem. De hiszen belátom, hogy nem tehetett róla a szegény uram. Tán a rossz szellem olvasott rá igézetet, hogy megrontsa a jóban.

Aranytoll egy kissé felbigyesztette az ajkait, azután csöndes méltósággal szólott:

— Ne vegye rossz néven édes uram, ha reflektálok egyes nyilatkozataira. Nem éppen az urasszonyában megsértett fél beszél belőlem, mikor oly kicsinylőleg tetszett beszelni a többiek közt az én kisasszonyomról is, — de bocsánatot kérek, nem tetszik ismerni a leányokat. A leányokat egyáltalában, — akár finom selyemruha boritsa a hajlós tagjaikat, akár olcsó babos karton, a szivük, a lelkük egyforma, — fehér, tiszta és szelid, mint a galamb, — de néma, mint az orgona billentyüje, a hegedü érintetlen hurja. Egyik se szólal meg magától, ha még oly szerelmesen tudna is beszélni.

Ez már igy van édes barátom. S ti ezt azért nem fogjátok meg érteni és nem is tudnátok méltányolni soha, — hogy ebben a hallgatásban mennyi erő rejlik, mennyi büszkeség és mennyi önmegtagadás! A ti szerelmes uraitok, ha a szivük csordultig tele, ha a bizonytalanság vagy a csalódás árnyéka lepi meg őket hirtelen, találnak vigasztalást is könnyen — a vilag előtt meg annál érdekesebbé lesznek. Mig a szegény lányoké a csöndes türés, a hallgatás . . .

Köröskörül a félhomályban álmatagon integettek a fák sötétlő gallyai, a levegőben erős ibolyaillat szállongott és Aranytoll szinte ábrándosan folytatá:

— Szereti a kisasszonyom, persze, hogy szereti . . . Számot se tud adni róla, de örül a percznek, amit náluk tölt, megbusulja a napot, mikor nem láthatja. Megbusulja, meggyászolja a lelkében, mert a szemének, az ajkának csak kaczagnia kell mindig, hogy ugyan mit is mondanak különben a fényes vendégek, akik mulatni járnak hozzájuk. Nem illik rontani a más kedvét. Legkivált a házi kisasszonynak, ha még olyan nagy megerőltetésbe kerül is.

De a te urad nem látja a mosolygás között az eltitkolt bánatot, mert ilyenek a férfiak valamennyien, azt várnák, hogy a lányok boruljanak a nyakukba. Ő neki nincs elég bátorsága hozzá. Egy igazán szerető, komoly, elszánt férfi mindenre kész a szive boldogságáért. Nem ismer akadályt.

Aczéltoll csöndes czinizmussal mondta:

— Hát próbáljuk meg összehozni őket . . .

Aranytoll jókedvüen csapott a tenyerébe:

— Áll . . . .

S azután, hogy hogy nem, Aczélpenna és Aranytoll csakugyan nyélba ütötték a dolgot. A méltóságos kisasszonyék fényes vendégei ugyan nagyon csodálkoztak a választáson, a kis fogalmazó ur igénytelenséget viseltek, amin keresztül nem tudták meglátni, hogy az nem is ember, hanem csupa sziv.

JULES.

tetszésére bízza a ki — ha nem elégge lelkiismeretes — már itt kárt tehet a gazdának; ha pedig bekövetkezik a jegyeres, maga a gazda nem értvén a valódi kár felbecsüléséhez, megint ki van a becsüsök kénye-kedvének és esetleg sokkal kevesebb összeget kap a biztosító társaságtól, mint a mennyi őt jogosan, igazság szerint megilletne. De megtörténhetik az is, hogy a gazda nagyobb követelessel áll elő, mint a valódi kár, a miből aztán sok kellemetlenség, sőt költséges pör is támadhat, a hol megint csak a gazda buzza a rövidebbet.

S mindez máskepen lehetett volna, ha a gazda maga is értett volna a biztosítás helyes megkötéséhez és a kárnak felbecsüléséhez.

Ezekre nézve pegig kimerítő, könnyen megérthető és számos példával is megvilágosított utbaigazítást ad „A jegyeres által okozott károk biztosítása és becslése" czimü könyv, Váradi Lajostól, a mely Budapesten a „Franklin-Társulat"-nál jelent meg s kémény kötésben 3 koronáért kapható.

CSARNOK

KANDIKÓ

— történeti beszély a Vend—Ávar korból. —

Irta: *egyházasbükki Dervaries Kálmán.*

Attila hunkirályt nejének Kerka királynőnek váratlanul jött szerencsétlen halala melyen megrendítette; érezte, hogy annak halálával szívében egy feneketlen ür támadott, mert Kerkát mint első nejét, ifjukori rózsás almainak s első szerelmének tárgyát kiválóan s határtalanul szerette, miert is annak örök emlékezete czéljából meg életében akkép intézkedett, hogy ha ő vagy a csataban elesnek, vagy bár mikent elhalálozva, a felejtlenettelen Kerka királynővel nemzett első szülött fia Ellák a nagy birodalomban, mellyet ő alapított s erős kézzel összetartott, egymaga uralkodjék, s meg azért is, mert ebben ismerte fel azon hatalmas erélyt hogy az ő halála után képes leend a nagy birodalmat alkotó számtalan népet vasmarokkal tovább is feken tartani.

Ezen intézkedésnek folytatása lett aztán az is, hogy Attila fiát Ellákot többi fiai fölött nagyobb előnyben részesítette, a keleti és nyugat-római birodalomból gyakran érkezett követségek előtt szerfölött kitüntette, miért is annak testvéreit Ernákot Dengesitset, Csabát s a többit nemcsak Ellák irigyeivé s ellenségeivé tette, hanem azok saját magának az atyának is ellenségeivé valtak, s nehezen várták azt az időt, hogy atyjuk meghaljon, s ennek megtörténte után maguk közt a nagy birodalmat feloszthassák.

Ildikó tőre csakhamar meghozta nekik ezen nagyon várt s óhajtott alkalmat, s a mint az édes atyát Attilát eltemették, annak többi fiai elökön Ernákkal és Dengesitsel ellene szegültek Ellák felsőbbségének s a birodalom felosztását követeltek.

Ezen beláthatlan következményű aldástaban viszály véres összeütközést idezett elo Attila fiai, illetve a testverek közt, a mi kedvező alkalmul szolgált az édes atyjuk által leiázott népeknek, hogy előbbi függetlenségüket kivivjak, először is a Gepidák támadták meg a hunokat Ardarik királyuk vezérlete alatt, s ezek példáját a keleti Gótok követték, kiknek elen Valamir állt, Attilának a Chalonsi csatában volt egyik vezere, két öcsesével Theodemirrel, és Videmirrel, s Pannoniaban útköztek meg előbb volt uraikkal a hunokkal, s legyőzték őket a hozzájuk hü maradt népekkel együtt.

Ily borzasztó felbomlásnak és rettenetes Zürzavarnak csakhamar hire menyén, miután Ellák a csatában elesett, testvérei pedig a hunok töredékével a fekete tenger mellékére költöztek a legyőzött hunok birodalmaba a régiek közé uj nepek vándorollak be, nevezetesen a Vendek, (Vinidi) a kik északról jöve a Lothár vagy Luthár nemzetségéből származott 90 éves Mark nevü fejedelmüknek s három fiának az ifjabb Márk, Balázs és Ivanak vezérlete alatt Pannoniába tórtek, s megszállták annak a Mura és Rába folyók közt fekvő, s Halicanumtól (Alsó-Lendva) egészen Noricumig terjedő s az akkori zürzavarban teljesen elhagyott, néptelenné vált csucsát, s ezen uj hazájukhoz oly szivós kitarsassal ragaszkodtak, hogy abbol többe semmi körülmények közt se mozdultak ki.

A Vendnép roppant buja s termékeny levén, csakhamar annyira elszaporodtak, hogy a Mura és Rába folyók közti terület évi termése, pedig hát a Vendek edzett és szorgalmas földmüvelők voltak, annyi népnek eltartasara elegtelen levén, kénytelenek voltak a Muran átkelni, s a mai Stájerország also feleben es Karinthiaban volt lakokat vagy kiszorítottak, vagy velük összevegyültek s lassanként egeszen a Drava forras videkéig vonultak fel s szelledtek el.

A Vendnép jellemere nezve megbizhatlan s ravasz, mozdulataiban lomha ugyan, de szamito volt, legnagyobb örömet a tánczban es mulatságokban talalta, hanem mikor kellett, a munkában is helyet ált; a földmüvelésben, melyet nagyon kedveli, sereny es faradhatlan volt, s egészseges volta s óriasi erejével roppant sokat lendített abban. Lelkiallapota nagyon közömbös volt s gyakran a legvadabb indulatokra tagadtatta el magat; ilyenkor rettenetes hosszuallo volt, és sem irgalmat, se kegyelmet nem ismert, s az, öldökles mámoraban oly kinzasokat talalt ki, melyek az emberi kegyetlenseg leggyaszosabb talalmanyai voltak, az o nevehez hozzafarehetlen helyeken, rendszerint rengeteg erdőségek, nadas mocsarak, bokrokkal vedett hegyszakadékok es meredek sziklak oltalma alatt kerestek menedeket. Ruhazatuk állatok bőréből s fekete szövetből allt, melynek festésehez a Vendasszonyok nagyon jól értettek; eledelük legtobbb köleskasa, tej es mezser volt, minden legrosszabban elkeszitve.

[1]) Borovszky Samu: „A honfoglalás története" Budapest, Fra kiin társulat 1894. 46. lap.

(Folytatása következik).

Hirdetések

Állást nyernek. Az Országos Pályázati Közlöny utján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszakki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőirnokok, nőtisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok. Előfizetési ára egy negyed évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Rökk Szilárd-utcza 27. Álláskeresési beiktatásnál minden szóért 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyilt térben pedig minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb esütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

Bérbeadó szatócs üzlet.

Matók Katalin Alsó-Lendván, a fő-utczában a m. kir. posta mellett saját házában lévő 18 év óta fennálló

vegyes szatócs üzletét,

amely kis pálinka méréssel és dohány árusitasi engedélylyel bir, teljes berendezéssel és áruval együtt több évre haszonbérbe adandó, megtekinthető bár mely napon.

Matók Katalin,
Alsó-Lendván.

Értesités.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget arról, hogy áldozatot nem kiméive egy

gyorssajtót

szereztem be, hogy a közönség igényeinek gyorsan és jól megfelelhessek; azonkivül

üzletemet

megnagyobbitottam. A közönség becses pártfogását kéri

Tisztelettel

Balkányi Ernő
könyvnyomdatulajdonos,
ALSÓ-LENDVÁN.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály album.

A Pesti Napló, a mely eddigelé Madách Ember tragédiját, Arany balladáit Zichy Mihály képeivel, Katona József Bánk bánját, Kisfaludy Sándor Himly szerelmeit remek alumba foglalva és legutoljára a Költők Albumát adta olvasoinak karácsonyi ajándékul, az idén az eddiginél is nagyobb szabásu, diszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmuló, de a könyvpiaczon is ritkaság számba menő diszmüvet, a

Zichy Mihály Albumot szánta olvasoinak karácsonyi ajándékul.

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albumba foglalt gyüjteményét a Költők Albumánál nagyobb és diszesebb alakban Zichy Mihály világhirü müvészi termelésének legjavát, legszebb festményeit és rajzait foglalja magában ez a negyven mülapon, a melyek mindegykéhez diszmü legkiválobb esztétikusaink és mübirálóinak irnak szövegnagyarázatot. A valóban remek kivitelü mülapoknak egy része gyönyörü szinnyomassu lesz, olyan, a milyen eddig alig jelent meg magyar diszmüben.

A negyven pompás mülapot, a kisérő szöveget és Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályafának regényes rajzát, valmint Zichy rajza után készült gazdag bekötési tábla foglalja gyönyörü diszes kötetbe.

A Pesti Napló e nagyszabásu diszmüvét az Athenaeum állitja ki. A Zichy Mihály Albumot, a melynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 90 korona, a Pesti Napló uj kvart kiadásában karácsonyi ajándékul meg kapja a Pesti Napló minden állando előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az uj előfizetők is, akik egész éven át fel, negyedév, vagy havonkint, de megszakitás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra. 2—12

! Cséplésihez !

A Magy. Ált. kőszénbánya r.-t.

Budapest.

Ajánlja:

Tatai
Királdi
Sajó-Szent-Péteri
Doroghi
Tokodi
Ebszönyi
Mészpor trágyázáshoz

jó minőségü szeneit rendkivül jutányos áron.

!! Tatai tojás szén (brikett) !!

! Ebszönyi mész !

A tatai tojás szén (brikett) minőségben vetekedik a porosz szénnel és sokkal olcsóbb!

3—3

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerités.

Gleditschia csemeték és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, meg az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útleírási és kezelési utasítás melléketltetik. Ezer csemege elég 200 méterre.
— Ára 6 frt.

Óriási jövedelmet biztosító voltának fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Diócsemetek.

Színes fénynyomatu fő árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt czímére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát haszonra ne forditanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgalatot tesznek.

Czím: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep" NAGY GÁBOR Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

A szőlő

OIDIUM betegsége

ellen a legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten: 50 kgos zsákokban á kg. **46 fillér**; 10 és 5 kgos zsákokban á kg. **50 fillér.**

Használata olcsóbb, mert **kevesebb kell belőle**; **biztosabb**, mert a lombhoz **tapad**, a szél **le nem fujja**; **ajánlatosabb** — mert a mustot **nem büdositi** — mint a **tiszta kénpor** vagy **kénmáj**.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javitja.

Ott, ahol mult évben a **peronoszpora nem** tett kárt, de a **liszthармat igen**, az **első permetezés helyett** elég **rézkénporral** a tőkéket beporozni.

Ez pedig **lényeges költségmegtakaritás.**

Számos magyar gazda bizonyitványa kivánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete"

(Budapest, V., Alkotmány-utcza 31. sz.)

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbizottak is.

A por kapható:

Liszt és Brodnyáknél Stridó.

3—3

966/1902. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az alsó-lendvai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak Vadász János dobri-i lakos végrehajtástszenvedő elleni 86 kor. 40 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az alsólendvai kir. járásbiróság területen levő, Dobri község határában fekvő:

a dobri-i 201. sz. tjkvben ½ 1. sor. 923. hrsz. a. egészben Vadász János tulajdonaul felvett az adó alapján 672 koronára becsült ingatlanra az árverést 672 koronában ezennel megállapitott kiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan

az 1902. évi **junius** hó **18**-ik napján

d. e. 10 órakor Dobri községben a községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpenzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyamnak számitott és az 1881. évi nov. 1-en 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban, kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Alsó-Lendván, 1902. évi február hó 25.

Az a.-lendvai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Andrásovics, kir. albiró.

MEGHIVÓ.

A „Szombathely-egyházmegyei róm. kath. tanitó-egyesület alsó-lendvai köre tavaszi gyülését **f. évi junius hó II-én Bellatinczon** tartja, melyre a kör pártoló- és rendes tagjai, valamint a tanügy iránt érdeklődők tisztelettel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Gyakorlati tanitás.
3. A központi bizottság tavaszi gyüléséről felvett jegyzőkönyv felolvasása.
4. A mult őszi gyülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesitése.
5. Dolgozatok felolvasása. (Tóth Ignácz reszneki tanitó: „Mit tehet a néptanitó az alkoholizmus terjedésének meggátlása végett a nép között?" — Németh Ferencz rédesi tanitó: „Mit tehet a tanitó a madarak védelme érdekében az iskolában és az iskolán kivül?"
6. Tanitók házára megajánlott díjak s az „Kötvös-alap" tagsági díjainak beszedése Benkovics János kartárs által.
7. Ujtagok felvétele.
8. Esetleges inditványok.
9. Jövő gyülés helyének megállapitása.

Azon rendes tagok, kik a gyülésen nem jelennek meg, tartsak kötelességüknek elmaradásukat még a gyülés folyamán, de legkésőbb a gyülés után 3 nappal igazolni, ellenkező esetben 2 korona birsagot tartoznak fizetni.

Alsó-Lendva, 1902. május hó 26.

Koller Ferencz,
elnök.

Előkelő bevásárlási források:

MAGYAR IPAR

Következőn felsorolt saját készitményű jó minőségű áruinkak **árjegyzékét** áttekintésre **ajánljuk.**

1 db.	becsi piros paplan	1 frt 80
1 „	bordon „	2 „ 70
1 „	Satin Chachmir paplan	3 „ 80
1 „	atlasz Chachmir paplan	5 „ —
1 „	selyem atlasz „	8 „ —
3 rész.	volin matratz	4 „ 50
3 „	Crin de afrique „	10 „ —
3 „	szőr „	11 „ —
1 szalmazsák letüvve		2 „ 2
1 db.	a rél sodrony ágybetét	5 „ 50
1 „	párnázott rugaszlyos matratz	15 „ —
1 összehajtható vaságy tengerifü matratzal		10 „ —
1 db.	flanel takaró	1 „ 50
1 asztal, 2 ágytertő		5 „ 50

Gichner Mór és Testvére BUDAPEST Üllői-út 3. sz

1902. augusztus hó 1-től IV., Muzeum-körút 27.

BUTOROK a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók. Ugy: kosárpinczér, mint **részletfizetésre**

Ehrentreu és Fuchs Testvérek-nél

Budapest, VI., Teréz-körút 3. (Andrássy ut. kö. elő.)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar festék-, kencze- és lakkgyár

KRAYER E. és Ta

— József főherczeg udvari szállitója, a magyar államvasutak szállitója —

BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag. H. R. 86967. sz. **Gyógyit és felüdit jótallás mellett: köszvény, reuma, asthma** (nehéz lélegzés), **álmatlanság, fülzúgás, nehéz halás, epilepsia, idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza,** valamint minden **idegbetegségnél.** Azon betegeknek, akik 86967. sz. készülékem által jóleljegyeb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az en készülékemet próbálj-ureiyi, meg vagyok győződve kevésbbszem biztos hatásáról.

A kis készülék 4 kor. A nagy készülék 6 kor.

Könnyebb betegségeknél alkalmazandó. Idült betegségeknél alkalmazandó.

A körpontu elárusitóhely szétküldi utánvétel vagy előleges fizetéssel a bo-ra kiküldi re-szere.

MÜLLER ALBERT BUDAPEST, Vaczi-utca 42/H. 0. Kálmán-utcza sarok.

Újf Aranyozó, melylyel mindenki azonnal, mosdatlan vizben aranyozhatja tükör és képkeretet, szobrot, virágszálat, templomszálat stb. — Egy üvegecsettel 80 kr., 6 üveg ára 1.50, 6 üveg ára nagy üveg 3 frt. — Sport-czikkek, gyermek játékszerek, háztartási- és ebédlő asztal kellékek utazási- és betegápolásnál való tárgyak felül nagy, képes árjegyzéket bérmentve küld

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, IV., Kristóf tér.

Kérjük csak **Neustein Fülöp** czukrozott **hashajtó-pirulát,** azelőtt „Erzsébet pirulák"-nak nevezve

évek óta kitünőeknek bizonyultak, **előkelő orvosok könnyű hashajtó- és feloldó-szerül ajánlják. — Egy doboz (15 pirula) 30 fillér. Egy tekercs (8 doboz) 120 pirulával 2 korona.**

— Minden gyógyszertárban kapható. —

Neustein-féle gyógyszertár, Bécs, I., Plankengasse 6.

DEHMAL KÁROLY

zongora-gyáros

kizárólag kitünő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet

Budapest, IV., Károly-körút 20.

NÖTHLING VILMOS magkereskedőnél

Budapesten, Calvin-tér 9.

kaphatók a legjobb gazdasági, konyhakerti, veteményes- és virágmagvak.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorssajtóján Alsó-Lendván.